

สรุปผลการประชุมร่วมกันของรัฐสภา
ครั้งที่ ๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)
วันอังคารที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

เปิดประชุมเวลา ๐๙.๔๓ นาฬิกา
ณ ห้องประชุมสภาผู้แทนราษฎร อาคารรัฐสภา

เมื่อครบองค์ประชุมแล้ว นายชวน หลีกภัย ประธานรัฐสภา ขึ้นบัลลังก์และกล่าวเปิดประชุม

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งต่อที่ประชุม (ซึ่งไม่ปรากฏในระเบียบวาระ)

จากนั้นได้แจ้งให้ที่ประชุมรับทราบเรื่อง การประชุมใหญ่สามัญประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ของหน่วย
ประจำชาติไทยในสหภาพรัฐสภา (IPU) สหภาพสมาชิกรัฐสภาเอเชียและแปซิฟิก (APPU) และสมัชชารัฐสภา
อาเซียน (AIPA) ในวันอังคารที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ โดยเริ่มประชุมภายหลังเสร็จสิ้นการประชุมร่วมกันของรัฐสภา
ครั้งที่ ๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) ณ ห้องประชุมสภาผู้แทนราษฎร อาคารรัฐสภา
ที่ประชุมรับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุม (ไม่มี)

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว (ไม่มี)

ระเบียบวาระที่ ๖ เรื่องอื่น ๆ

ต่อจากนั้น ประธานรัฐสภาได้ปรึกษาที่ประชุมเพื่อขอนำระเบียบวาระที่ ๖ เรื่องอื่น ๆ ขึ้นมาพิจารณา
ก่อน ซึ่งที่ประชุมเห็นชอบ คือ

**๑. ตั้งกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. แทนตำแหน่ง
ที่ว่างลง ๑ ตำแหน่ง (ซึ่งยังมีได้บรรจุระเบียบวาระ)**

ที่ประชุมได้มีมติเลือก นางพรรณสิริ กุลนาถศิริ เป็นกรรมการ แทน นางกรณิศ งามสุคนธ์รัตนา

**๒. ตั้งกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. แทนตำแหน่ง
ที่ว่างลง ๑ ตำแหน่ง (ซึ่งยังมีได้บรรจุระเบียบวาระ)**

ที่ประชุมได้มีมติเลือก นายพริชฐ์ วัชรสินธุ เป็นกรรมการ แทน นายวิโรจน์ ลักขณาอดิศร

ระเบียบวาระเรื่องด่วน

ต่อมา ประธานรัฐสภาได้เสนอให้ที่ประชุมพิจารณาระเบียบวาระเรื่องด่วน ตามลำดับ คือ

๑. ร่างพระราชบัญญัติกำหนดระยะเวลาดำเนินงานในกระบวนการยุติธรรม พ.ศ. ซึ่ง
คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ (ในระเบียบวาระเรื่องด่วนที่ ๑)

ก่อนที่ที่ประชุมจะพิจารณา ประธานรัฐสภาได้อนุญาตให้ พลเอก กฤษณะ บวรรัตนารักษ์ รองประธานกรรมการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรม พลตำรวจโท อำนวย นิมมะโน กรรมการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรม นางศิริสา ไชยหมาน ผู้อำนวยการฝ่ายกฎหมายกระบวนการยุติธรรมทางอาญา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เข้าร่วมชี้แจงต่อที่ประชุม ตามข้อบังคับฯ ข้อ ๕๒ ตามที่คณะรัฐมนตรีร้องขอ

นายอนุชา นาคาศัย รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ได้แถลงหลักการและเหตุผลดังนี้

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยกำหนดระยะเวลาดำเนินงานในกระบวนการยุติธรรม

เหตุผล

โดยที่มาตรา ๒๕๘ ง. ด้านกระบวนการยุติธรรม (๑) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้ดำเนินการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรม โดยให้มีการกำหนดระยะเวลาดำเนินงานในทุกขั้นตอนของกระบวนการยุติธรรมที่ชัดเจนเพื่อให้ประชาชนได้รับความยุติธรรมโดยไม่ล่าช้า สมควรกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดระยะเวลาดำเนินงานในกระบวนการยุติธรรมขึ้น เพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบได้ว่าหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมจะพิจารณาเรื่องที่อยู่ระหว่างการดำเนินงานเสร็จสิ้นเมื่อใด รวมทั้งตรวจสอบความคืบหน้าได้ อันจะยังประโยชน์ให้ประชาชนได้รับความยุติธรรมโดยสะดวกและรวดเร็ว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

เนื่องจากกระบวนการยุติธรรมมีขั้นตอนมากและมีความยุ่งยากซับซ้อน อีกทั้งในบางขั้นตอนไม่มีกฎหมายกำหนดระยะเวลาดำเนินงานไว้อย่างชัดเจนและไม่มีการกลไกให้ประชาชนติดตามความคืบหน้าของคดีได้ โดยสะดวก ทำให้เป็นภาระและอุปสรรคต่อประชาชนจึงเห็นควรให้มีการตราพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นคู่ความ คู่กรณี ผู้ต้องหา และผู้เสียหาย ทราบได้ว่าหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงยุติธรรม กระทรวงพระธรรมนูญ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงาน ป.ป.ง. สำนักงาน ป.ป.ท. คณะกรรมการ ป.ป.ช. ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลทหาร ศาลรัฐธรรมนูญ สำนักงานอัยการสูงสุด และหน่วยงานอื่นตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาจะพิจารณาเรื่องที่อยู่ระหว่างการดำเนินงานเสร็จสิ้นเมื่อใด รวมทั้งตรวจสอบความคืบหน้าได้ อันจะยังประโยชน์ให้ประชาชนได้รับความยุติธรรมโดยสะดวก รวดเร็วขึ้น ยิ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติในเรื่องยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ และแผนการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรม ร่างพระราชบัญญัตินี้มีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. กำหนดหลักเกณฑ์ให้หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม กำหนดกรอบระยะเวลาแล้วเสร็จในการพิจารณาเรื่องในขั้นตอนต่าง ๆ ของการดำเนินคดี แต่จะใช้กรอบระยะเวลาดังกล่าว เพื่อให้เกิดผลกระทบต่อความเป็นอิสระในการอำนวยความสะดวกหรือการดำเนินการโดยสุจริตของบุคคลใดไม่ได้ ไม่ว่าทางใด

๒. กำหนดให้จัดให้มีระบบติดตาม ตรวจสอบหรือแจ้งความคืบหน้าของการดำเนินงานในกระบวนการยุติธรรมให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบ โดยจะต้องเป็นระบบที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถเข้าถึงข้อมูลได้โดยสะดวกและรวดเร็ว

๓. กำหนดให้ผู้รับผิดชอบเป็นการเฉพาะ เพื่อรับเรื่องร้องเรียนในกรณีได้รับความเดือดร้อนเนื่องมาจากความล่าช้าและให้ผู้รับผิดชอบตรวจสอบ และแจ้งผลการตรวจสอบและเหตุแห่งความล่าช้าไปยังผู้มีส่วนเกี่ยวข้องภายใน ๑๕ วัน พร้อมทั้งรายงานผู้บังคับบัญชาทราบทุกครั้ง

๔. กำหนดให้เก็บรวบรวมข้อมูลสถิติระยะเวลาของการดำเนินงานแต่ละขั้นตอน วัดผลการดำเนินงานเทียบกับขั้นตอนและระยะเวลาดำเนินงานในแต่ละขั้นตอน พร้อมทั้งเผยแพร่ให้ประชาชนทราบทุกปี

๕. กำหนดหลักเกณฑ์การตรวจสอบ ขั้นตอน ระยะเวลาในการดำเนินงานว่าเป็นขั้นตอนและระยะเวลาที่เหมาะสมหรือไม่ หากเห็นว่าไม่เหมาะสม ให้มีมาตรการเพื่อพัฒนาหรือปรับปรุงหน่วยงาน หรือระบบการปฏิบัติราชการโดยเร็วซึ่งอย่างน้อยต้องดำเนินการทุก ๓ ปี

มีสมาชิก อภิปราย ในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้ ชื่อร่างพระราชบัญญัติยังไม่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๘ หลักการของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ทำให้คดีของประชาชนที่เข้าสู่การพิจารณาของศาลเกิดความไม่เป็นเอกภาพ และส่งเสริมให้กระบวนการยุติธรรมมีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทำให้การพิจารณาคดีของศาลเกิดประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์ต่อประชาชน และทำให้ประชาชนผู้เกี่ยวข้องสามารถตรวจสอบได้ว่าการดำเนินการจะแล้วเสร็จเมื่อใด พร้อมทั้งให้ข้อสังเกตว่ากฎหมายฉบับนี้ควรจะมีการจัดทำคู่มือประชาชน โดยกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการยื่นคำขอให้มีการเผยแพร่ข้อมูลทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์และควรมีบทลงโทษกรณีเกิดความล่าช้าเกินสมควร โดยมีรองประธานรัฐสภา ผลัดเปลี่ยนปฏิบัติหน้าที่

รองประธานกรรมการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรม ตอบชี้แจง ในประเด็นคำถามว่าร่างกฎหมายไม่มีบทบัญญัติเรื่องการลดความเหลื่อมล้ำในสังคมและการช่วยเหลือประชาชน เนื่องจากร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ยึดถือรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๘ ง. ที่กำหนดเน้นให้มีการปฏิรูปในเรื่องการกำหนดระยะเวลาดำเนินงาน สำหรับในเรื่องการลดความเหลื่อมล้ำในสังคมและการช่วยเหลือประชาชนผู้ยากไร้หรือด้อยโอกาส ได้มีการบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติกองทุนยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๕๘ ประเด็นการเสนอให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการกลางทำหน้าที่กำกับดูแล ตรวจสอบนั้น เนื่องจากหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่ได้มีเฉพาะหน่วยงานที่อยู่ภายใต้อำนาจของฝ่ายบริหาร แต่ยังมีศาลและองค์กรอิสระด้วยอาจจะไม่เหมาะสมที่จะให้มีคณะกรรมการกลางซึ่งถือว่าเป็นฝ่ายบริหารเข้าไปกำกับหรือดูแลและตรวจสอบการทำงานของศาลและองค์กรอิสระ

ผู้อำนวยการฝ่ายกฎหมายกระบวนการยุติธรรมทางอาญา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ตอบชี้แจง ในส่วนของหลักการของร่างพระราชบัญญัติเป็นเรื่องเกี่ยวกับการกำหนดระยะเวลาให้หน่วยงานใดเป็นหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมจะต้องเป็นหน่วยงานที่เกี่ยวกับการสืบสวน สอบสวน ฟ้องร้องดำเนินคดีอาญาเท่านั้น สำหรับหน่วยงานอื่น ๆ เช่น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอาจจะไม่ได้เกี่ยวข้องโดยตรง เรื่องการกำหนดระยะเวลาจะต้องไม่กระทบความเป็นอิสระ และต้องพิจารณาประเด็นอื่น ๆ ประกอบด้วย ซึ่งปรากฏในบทบัญญัติมาตรา ๖ ที่เกี่ยวข้องที่กำหนดว่า จะต้องพิจารณา

ถึงสภาพ ปริมาณคดี ลักษณะคดี ประเภทคดี รวมถึงปริมาณงาน และเรื่องระยะเวลา ๓ ปี การที่จะดำเนินการให้มีมาตรการทบทวน ๓ ปี อาจจะล่าช้าจะนำไปพิจารณาทบทวนในชั้นกรรมาธิการอีกครั้ง จากนั้นที่ประชุมได้ลงมติในวาระที่ ๑ รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ด้วยคะแนนเสียง รับหลักการ ๖๐๗ เสียง ไม่รับหลักการ ๑ เสียง งดออกเสียง ๑ เสียง ไม่ลงคะแนนเสียง ๓ เสียง และมีมติให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญจำนวน ๓๕ คน เพื่อพิจารณา คณะกรรมาธิการฯ ประกอบด้วย

๑. นายชาญณรงค์ ปราณจิตต์	๒. นายวันชัย รุจนวงศ์
๓. พลตำรวจโท อำนวน นิมมะโน	๔. นายพลิชฐ์ อัครวัฒนาพร
๕. นางศิรสา ไชยหมาน	๖. นางสาวปิยฉัตร วันเฉลิม
๗. นายปัญญา งานเลิศ	๘. นายดิเรกฤทธิ์ เจนครองธรรม
๙. นายธานี อ่อนละเอียด	๑๐. นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
๑๑. นายยุทธนา ทักษเจริญ	๑๒. นายประสิทธิ์ ปทุมรักษ์
๑๓. คุณหญิงพรทิพย์ โรจนสุนันท์	๑๔. ศาสตราจารย์นิสตาร์ เวชยานนท์
๑๕. นายวันชัย สอนศิริ	๑๖. ศาสตราจารย์พิเศษชัยเกษม นิตสิริ
๑๗. นายอดิศร เพียงเกษ	๑๘. นายไชยวัฒนา ติมรัตน์
๑๙. นางสาวกิตติ์ฉัตรญา วาจาดี	๒๐. นายวัฒนา เตียงกุล
๒๑. นายวัฒนา ช่างไฟเราะ	๒๒. นายสุรสิทธิ์ นิธิวุฒิวรรักษ์
๒๓. นายอาดิลัน อาลีอิสเฮาะ	๒๔. พันตำรวจโท ฐนภัทร กิตติวงศา
๒๕. นายระวี มาศฉมาดล	๒๖. พลเอก กฤษณะ บวรรัตนารักษ์
๒๗. นายคารม พลพรกลาง	๒๘. นายธีรวัฒน์ ธีรโรจน์วิทย์
๒๙. นายณัฐวุฒิ บัวประทุม	๓๐. นายวีรพันธ์ ฮวดศรี
๓๑. นายสุทัศน์ เงินหมื่น	๓๒. นายสัมพันธ์ ตั้งเบญจผล
๓๓. นายสมศักดิ์ คุณเงิน	๓๔. นายกัมพล พวงงาม
๓๕. นางปิยะศิริ นาโคศิริ	

กำหนดการแปรญัตติภายใน ๑๕ วัน

๒. ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ซึ่ง คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ
(ในระเบียบวาระเรื่องด่วนที่ ๒)

ก่อนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ผู้ปฏิบัติหน้าที่ประธานของที่ประชุมได้อนุญาตให้นางสาวอรรณพลักษณ์ ลาพินี กรรมการร่างกฎหมายประจำ นายสุนทร เปลี่ยนสี และนายคนันท์ ชัยชนะ นักกฎหมายกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เข้าร่วมชี้แจงต่อที่ประชุม ตามข้อบังคับฯ ข้อ ๕๒ ตามที่คณะรัฐมนตรีร้องขอ

นายอนุชา นาคาศัย รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ได้แถลงหลักการและเหตุผล ดังนี้
หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการปรับเป็นพินัย และให้เปลี่ยนความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียว และความผิดที่มีโทษทางปกครองที่บัญญัติไว้ในกฎหมายบางฉบับเป็นความผิดทางพินัย

เหตุผล

โดยที่มาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้บัญญัติให้รัฐพึงกำหนดโทษอาญา เฉพาะความผิดร้ายแรง ประกอบกับแผนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมายได้กำหนดให้มีการปรับปรุงกฎหมาย ในการกำหนดโทษอาญาให้เหมาะสมกับสภาพความผิดหรือกำหนดมาตรการลงโทษให้เหมาะสมกับการกระทำ ความผิด และฐานของผู้กระทำความผิดเพื่อให้บุคคลต้องรับโทษหนักเกินสมควร หรือต้องรับภาระในการรับโทษ ที่แตกต่างกันอันเนื่องมาจากฐานะทางเศรษฐกิจที่แตกต่างกัน เนื่องจากกรณีที่กฎหมายกำหนดโทษปรับ ผู้มีฐานะ ทางเศรษฐกิจดีย่อมสามารถชำระค่าปรับได้ แต่ผู้มีฐานะยากจนและไม่อยู่ในฐานะที่จะชำระค่าปรับได้จะถูกกักขัง แทนค่าปรับอันกระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์อย่างรุนแรง ประกอบกับเมื่อคำนึงถึงข้อห้ามหรือข้อบังคับ จำนวนมากอาจรุกล้ำเข้าไปในสิทธิพื้นฐานหรือสร้างภาระอันเกินสมควรแก่ประชาชน และนับวันจะมีกฎหมาย ตราออกมากำหนดการกระทำให้เป็นความผิดมากขึ้น หลายกรณีทำให้ประชาชนกลายเป็นผู้กระทำความผิด เพราะรู้เท่าไม่ถึงการณ์ บางกรณีกระทำไปเพราะความยากจนขั้นแค้น และเมื่อได้กระทำความผิดแล้วก็ต้องถูก นำตัวเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมทางอาญา เช่น ถูกจับกุม คุมขัง พิมพ์ลายนิ้วมือ และลงบันทึกประวัติอาชญากร เป็นประวัติติดตัวตลอดไป และในที่สุดไม่ว่าผู้นั้นจะเป็นผู้กระทำความผิดหรือไม่ กระบวนการที่กล่าวมาย่อมสร้าง รอยต่างให้เกิดแก่ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ถ้ามีทางใดที่จะป้องกันมิให้ประชาชนจะต้อง ตกเข้าสู่กระบวนการนั้นได้ จะเป็นประโยชน์แก่ประชาชนและขจัดความเหลื่อมล้ำในสังคมลงได้ตามสมควร แม้ว่าการกำหนดมาตรการอันเป็นโทษที่ผู้กระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายเป็นสิ่งจำเป็น ที่จะต้องมีเพื่อให้กฎหมายมีสภาพบังคับ แต่โทษนั้นก็ไม่จำเป็นต้องใช้โทษอาญาเสมอไป ซึ่งนานาประเทศได้เริ่ม ปรับเปลี่ยนลงโทษจากความผิดอาญาเป็นมาตรการอื่นที่มีโทษอาญามากขึ้น รวมทั้งการใช้มาตรการอื่นแทน การลงโทษทางอาญา เช่น การคุมประพฤติ กรณีนี้จึงสมควรที่ประเทศไทยจะพัฒนากฎหมายให้สอดคล้องกับ นานาประเทศและเกิดประโยชน์แก่ประชาชนยิ่งขึ้น โดยปรับเปลี่ยนโทษอาญาบางประการที่มุ่งต่อการปรับเป็น เงินตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัติ เปลี่ยนเป็นมาตรการปรับเป็นพินัยที่สร้างขึ้นใหม่ไม่ให้มีสภาพเป็นโทษอาญา โดยกำหนดหลักเกณฑ์ให้ใช้ดุลยพินิจกำหนดค่าปรับที่ต้องชำระให้เหมาะสมกับสภาพความร้ายแรงแห่ง การกระทำและฐานะทางเศรษฐกิจของผู้กระทำความผิดให้สอดคล้องกัน และในกรณีที่ผู้กระทำความผิดไม่มี เงินชำระค่าปรับ อาจขอทำงานบริการสังคมหรือทำงานสาธารณประโยชน์แทนการชำระค่าปรับได้ โดยไม่มีการ กักขังแทนค่าปรับดังเช่นที่เป็นอยู่ในคดีอาญา การเปลี่ยนสภาพบังคับไม่ให้เป็นโทษอาญาโดยกำหนดวิธีการ ดำเนินการขึ้นใหม่เป็นการเฉพาะนี้ ย่อมจะช่วยทำให้ประชาชนที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดไม่ต้องเข้าสู่ กระบวนการทางอาญา และไม่มีประวัติอาชญากรรมติดตัวอีกต่อไป การเปลี่ยนแปลงเช่นนี้จะเปิดโอกาสทาง กฎหมายเพื่อสร้างความเป็นธรรมและขจัดความเหลื่อมล้ำทางสังคมและส่งเสริมการบังคับใช้กฎหมายให้มี ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ตามเจตนารมณ์ของมาตรา ๗๗ และมาตรา ๒๕๘ ค. ด้านกฎหมาย (๑) ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทยและแผนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมาย นอกจากนั้น สำหรับกฎหมายบางฉบับที่กำหนดให้ มีโทษทางปกครอง แต่บัญญัติให้ฟ้องคดีต่อศาลที่มีเขตอำนาจในการพิจารณาคดีอาญาเพื่อบังคับชำระค่าปรับ ทางปกครองไว้แล้ว สมควรเปลี่ยนโทษดังกล่าวเป็นมาตรการปรับเป็นพินัยเช่นเดียวกันจึงจำเป็นต้องตรา พระราชบัญญัตินี้

มีสมาชิกฯ อภิปรายในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้ เห็นด้วยกับหลักการและเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัยที่มีมาตรการใหม่ เป็นกฎหมายกลางในการพิจารณาและกำหนดมาตรการสำหรับผู้ที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ที่ไม่ใช่ความผิดร้ายแรง โดยเรียกมาตรการใหม่นี้ว่า การปรับเป็นพินัย ประเด็นการกำหนดให้ศาลสั่งให้ผู้กระทำความผิดทำงานบริการสังคมหรือทำงานสาธารณประโยชน์แทนค่าปรับได้ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดไม่อยู่ในฐานะที่จะชำระค่าปรับได้ กรณีที่ผู้กระทำความผิดได้กระทำความผิดเพราะเหตุแห่งความยากจนหรือความจำเป็น ศาลจะกำหนดค่าปรับเป็นพินัยต่ำกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้เพียงใด หรือจะว่ากล่าวตักเตือนโดยไม่ปรับเป็นพินัยก็ได้ จะช่วยอุดช่องว่างความเหลื่อมล้ำในสังคม เป็นการบรรเทาการรับโทษอันเนื่องมาจากฐานะทางเศรษฐกิจที่แตกต่างกัน ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ทำให้ประวัติบุคคลไม่ได้ถูกบันทึกอยู่ในประวัติอาชญากรรม เมื่อผู้นั้นไปสมัครงานหรือเข้าสู่ตำแหน่งใด ๆ เขาก็มีศักดิ์ศรีสมบูรณ์ในความเป็นมนุษย์ มีความเท่าเทียมกันในการที่จะเข้าสู่ตำแหน่งหรือหน้าที่การงาน กฎหมายฉบับนี้ยังมีการคำนึงถึงฐานะของผู้กระทำความผิดด้วย และประเด็นร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้อาจทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำในการบังคับใช้กฎหมายเพื่อการลงโทษระหว่างกลุ่มคนที่มีฐานะแตกต่างกัน โดยมีประธานรัฐสภาปฏิบัติหน้าที่ต่อ

นายวิษณุ เครืองาม รองนายกรัฐมนตรี ตอบชี้แจง หลักการของการปรับเป็นพินัยคือไม่ถือว่าเป็นโทษอาญา ไม่ถือว่าเป็น ๑ ใน ๕ สถาน ถ้าไม่มีเงินจ่ายจะไม่เปลี่ยนเป็นกักขัง ศาลสามารถจะลดราวาคอกลงได้ จนในที่สุดอาจจะไม่ปรับเลยก็ได้ ไม่ลงในทะเบียนประวัติอาชญากรรม แต่อาจจะสั่งให้เปลี่ยนไปทำงานอย่างอื่นแทน ทำงานสาธารณะ ช่วยเหลือสังคม และให้ผ่อนชำระได้ กฎหมายที่เสนอมานี้ในวันนี้เพื่อที่จะให้อำนาจเจ้าหน้าที่หรือศาลเปลี่ยนโทษปรับสถานเดียวเป็นพินัยได้ ซึ่งก็จะเป็นผลร้ายแก่ผู้กระทำความผิดไม่ว่าผู้นั้นจะเป็นคนจนหรือคนรวย

กรรมการร่างกฎหมายประจำ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ตอบชี้แจง ในประเด็นเกณฑ์ในการแบ่งบัญชีท้าย ๓ บัญชี ประเด็นกฎหมายฉบับเดียวกันปรากฏอยู่ในบัญชี ๑ และบัญชี ๒ เช่น พระราชบัญญัติป่าชุมชน เนื่องจากพระราชบัญญัติฉบับนี้มีการกำหนดโทษอาญาซึ่งเป็นโทษปรับสถานเดียวไว้ รวมทั้งมีการกำหนดโทษทางปกครองไว้ด้วยกัน ในการแปลงจึงมีอยู่ในทั้ง ๒ บัญชี คือจะเปลี่ยนโทษที่มีโทษปรับสถานเดียวที่ปรับอาญามาเป็นปรับทางพินัย และเปลี่ยนโทษปรับทางปกครองที่มีอยู่ในร่างกฎหมายนั้นในบัญชี ๓ ปรับเป็นพินัยเช่นเดียวกัน ประเด็นการกำหนดระยะเวลา ๕ ปี ถ้าไม่ชำระค่าปรับให้คดีเป็นอันยุติ เป็นหลักเกณฑ์คล้ายกับเรื่องอายุความการบังคับคดีตามประมวลกฎหมายอาญาซึ่งกำหนดสำหรับอัตราโทษที่มีโทษปรับสถานเดียวจากนั้นที่ประชุมได้ลงมติในวาระที่ ๑ รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ด้วยคะแนนเสียง รับหลักการ ๕๔๓ เสียง ไม่รับหลักการ ไม่มี งดออกเสียง ๓ เสียง ไม่ลงคะแนนเสียง ๓ เสียง และมีมติให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญจำนวน ๓๕ คน เพื่อพิจารณา คณะกรรมการฯ ประกอบด้วย

๑. ศาสตราจารย์กิตติคุณบวรศักดิ์ อุวรรณโณ	๒. นายชัยรัตน์ วงศ์วีรธร
๓. นายพลวัฒน์ โรจนบุญฤทธิ	๔. นางสาวอรรณภรณ์ ลาภินี
๕. นายดิศทัต คำประกอบ	๖. นายสังคีต พิริยะรังสรรค์
๗. นายจัตตุรงค์ เสริมสุข	๘. นายอำพล จินดาวัฒนะ
๙. นายอมร นิลเปรม	๑๐. พลเอก ชูศักดิ์ เมฆสุวรรณ
๑๑. พลเอก วสันต์ สุริยมงคล	๑๒. นางวราภรณ์ อติแพทย์

๑๓. นายวีระศักดิ์ โควสุรัตน์	๑๔. นายคำคุณ สิทธิสมาน
๑๕. ศาสตราจารย์พิเศษกาญจนารัตน์ ลีวิโรจน์	๑๖. ศาสตราจารย์พิเศษชัยเกษม นิติสิริ
๑๗. นายขจิตร์ ชัยนิคม	๑๘. นายสุชุมพงศ์ โง่นคำ
๑๙. นายเกรียงศักดิ์ ฝ้ายสีงาม	๒๐. นายนพพล เหลืองทองนารา
๒๑. นายภูมิจันทร์ อารีพิน จะปะภียา	๒๒. นายพรชัย ตระกูลวรานนท์
๒๓. นายนพดล แก้วสุพัฒน์	๒๔. นายสุรพร ดนัยตั้งตระกูล
๒๕. นายกรังศรีวิไล สุทินเผือก	๒๖. นางสาวมัลลิกา จิระพันธุ์วานิช
๒๗. นายไพโรจน์ พรหมสาสน์	๒๘. นายเกรียงไกร นาคควะรี
๒๙. นายณัฐพงษ์ เรื่องปัญญาวุฒิ	๓๐. รองศาสตราจารย์อานนท์ มาเม้า
๓๑. นายสาทิพย์ วงศ์หนองเตย	๓๒. พลตำรวจตรี วิชัย สังข์ประไพ
๓๓. นายทรงชัย วงศ์สวัสดิ์	๓๔. นายสัมพันธ์ แป้นพัฒน์
๓๕. นายธนดล สุวัฒน์ฤทธิ	
- กำหนดการแปรญัตติภายใน ๑๕ วัน

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องที่ค้างพิจารณา	(ไม่มี)
ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องที่เสนอใหม่	(ไม่มี)
ระเบียบวาระที่ ๖ เรื่องอื่น ๆ	(ไม่มี)

เลิกประชุมเวลา ๑๗.๐๓ นาฬิกา

๐๐

กลุ่มงานรายงานการประชุม
สำนักรายงานการประชุมและชวเลข